

Contractering en Financiering Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (vervolg)

Aanleiding

Gemeenten zijn op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk voor het uitvoeren van maatregelen van kinderbescherming en jeugdreclassering die door de kinder(straf)rechter zijn uitgesproken. Daartoe dient de gemeente in ieder geval te voorzien in een toereikend aanbod van Gecertificeerde Instellingen (GI's)¹.

Om hier uitvoering aan te geven contracteert de RIGG namens de Groninger Gemeenten een drietal GI's: Jeugdbescherming Noord (tevens Veilig Thuis Groningen – hierna JBN), De William Schrikker Stichting Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (hierna WSSBJR) en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering (hierna: LJ&R).

Het huidige contract met Gecertificeerde Instellingen in de jeugdhulpregio Groningen loopt af op 31 december 2023. Dit contract kan niet verder worden verlengd. Daarmee bestaat de noodzaak om met ingang van 1 januari 2024 te voorzien in een titel voor financiering van de in de regio werkzame GI's.

Bij het financieren van de GI's vanaf 1 januari 2024 speelt tevens dat in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het Ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt gewerkt aan het tot stand brengen van een landelijk tarief voor GI's. Aan deze ontwikkeling wordt hierna aandacht besteed.

Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

In opdracht van VWS, J&V en de VNG wordt door gemeenten en netwerkpartners gewerkt aan de doorontwikkeling en herinrichting van de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen. Aan deze opdracht wordt uitvoering gegeven binnen het landelijk Programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.

Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming gaat uit van een integrale werkwijze voor kinderen en volwassenen in situaties waar zorgen zijn over een ontwikkelingsbedreiging bij het kind en/of de veiligheid in het gezin of systeem. Het Toekomstscenario gaat over alle casuïstiek van personen van 0-100 jaar voor zowel huishoudens mét als huishoudens zonder kinderen. Onderdeel van het Toekomstscenario is het stroomlijnen van de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen waarbij wordt toegewerkt naar de inrichting van een Regionaal Veiligheidsteam.

Het Programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming stuurt op implementatie na 2026 met gefaseerde besluitvorming en wetgeving. Er wordt daarbij uitgegaan van een stelselwijziging.

¹ Artikel 2.4, tweede lid, van de Jeugdwet.

Het Toekomstscenario gaat uit van de volgende organisatie en werkwijze:

- Om kinderen en volwassenen (0 – 100), gezinnen en huishoudens heen staat het lokaal (wijk)team dat hulp verleent.
- Er is voor een gezin of huishouden één vast gezicht binnen het lokaal (wijk)team dat indien nodig samen optrekt met een professional uit een op te richten regionale veiligheidsorganisatie met als werknaam regionaal veiligheidsteam.
- Het regionaal veiligheidsteam heeft ten opzichte van het lokaal team aanvullende expertise en bevoegdheden op gebied van veiligheidsvraagstukken in gezinnen en huishoudens.
- Professionals van lokale teams, regionale veiligheidsteams en specialistische aanbieders werken integraal gezins-/systeemgericht en in gezamenlijkheid al aan het effectief en duurzaam borgen van veiligheid.
- Dicht bij deze professionals en gezinnen staat een netwerk van specialisten met kennis van kinderen, volwassenen en specifieke uitingsvormen van geweld.

De Groninger gemeenten hechten eraan om in de aanloop naar het Toekomstscenario kaders te stellen voor de inrichting van een Regionaal Veiligheidsteam na 2026 en een beweging hiernaar in gang te zetten. Dit om een geruisloze overgang van de bestaande naar de toekomstige inrichting te faciliteren zodat kwetsbare personen voldoende beschermd worden en blijven. In uitvoering op deze ambitie is een kwartiermaker Toekomstscenario aangesteld die – onder meer – als opdracht heeft om een regionaal Programmaplan Toekomstscenario Groninger Gemeenten uit te werken.

Dat wordt geanticipeerd op het Toekomstscenario brengt met zich mee dat er behoefte bestaat aan een titel op basis waarvan de activiteiten die worden verricht door de GI's kunnen worden aangepast of uitgebreid in de komende jaren naargelang landelijke besluiten of wetgeving daartoe aanleiding geven. Ook is denkbaar dat in de komende jaren noodzaak ontstaat om taken die op dit moment bij Veilig Thuis of bij de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: RvdK) zijn belegd, te integreren om te komen tot het realiseren van een Regionaal Veiligheidsteam. Om deze reden wordt voorgesteld om de contractering en financiering van Gecertificeerde Instellingen vanaf 2024 en verder in de bredere context van het Toekomstscenario te plaatsen.

De wijze waarop de inrichting van het Regionaal Veiligheidsteam, zoals die landelijk wordt voorgestaan, er uit moet komen te zien is op dit moment nog niet op detailniveau duidelijk. Omdat er gefaseerd gewerkt gaat worden bij de inrichting van het Regionaal Veiligheidsteam, vraagt dit ook om een modulaire inrichting van de contractering en financiering. Daardoor kan – nadat een deelbesluit genomen is, of nadat een deel van de wetgeving is aangepast – een module nader worden beschreven en van opdrachten en benodigde middelen worden voorzien. Hierna volgt een toelichting op de voorgestelde inrichting van de titel voor financiering van het Toekomstscenario.

Inhoudsopgave

Aanleiding.....	1
Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming.....	1
1. Jeugdbescherming en jeugdreclassering.....	4
2. Titel.....	5
Subsidiëren	5
3. Subsidiebeschikking Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming	6
4. Toelichting op gefaseerde besluitvorming en wetgeving en modulaire inrichting.....	8
5. Continuïteit en financiering van jeugdbescherming en jeugdreclassering	9
6. Landelijk tarief Gecertificeerde Instellingen.....	10
7. Transitie naar een Regionaal VeiligheidsTeam	13
8. Transformatie in de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen	15
9. Budgetopbouw, monitoring en verantwoording, ventielbepaling en toerekening	17
Monitoring en verantwoording	17
Toerekening kosten.....	18
10. Governance	18
11. Risico's	19
12. Conclusie en gevraagd besluit.....	21

1. Jeugdbescherming en jeugdreclassering

In de regio Groningen hebben in de afgelopen jaren rond de 1800 jeugdigen per jaar een maatregel van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Met de uitvoering van deze maatregelen is telkens een bedrag van ongeveer 12,5 miljoen euro per jaar gemoeid. Jeugdbescherming en jeugdreclassering vallen uiteen in de volgende maatregelen:

Maatregelen van **Ondertoezichtstelling** worden door de kinderrechter opgelegd op verzoek van de Raad. Een ondertoezichtstelling kan worden opgelegd als een jeugdige ernstig in zijn ontwikkeling wordt bedreigd en hulp in vrijwillig kader deze dreiging niet of niet tijdig kan afwenden. Een ondertoezichtstelling wordt voor maximaal een jaar uitgesproken en kan worden verlengd op verzoek van de GI. De totale duur van een ondertoezichtstelling is gemiddeld ongeveer 2,5 jaren. Er zijn rond de 1000 jeugdigen per jaar in de regio met een maatregel van ondertoezichtstelling in de afgelopen jaren. Het aantal ondertoezichtstellingen is sinds medio 2022 licht gedaald. In het afgelopen kwartaal (medio 2023) is weer sprake van een stijging richting het meer bestendige beeld van voor 2022.

Een **Voogdij**-maatregel wordt door de kinderrechter opgelegd op verzoek van de Raad als ouders niet langer het gezag uitvoeren. Dit kan zijn omdat het gezag van de ouder(s) is beëindigd door de kinderrechter (vaak na een periode van ondertoezichtstelling) of na het overlijden van de ouder(s) met gezag. De GI die is belast met de voogdij neemt de juridische rol van een ouder waar en is verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van de jeugdige. De voogdij-maatregel eindigt van rechtswege met de meerderjarigheid van de jeugdige. In de afgelopen jaren zijn tussen de 500 en 600 jeugdigen met een voogdij-maatregel per jaar. Er is over de jaren beschouwd sprake van een lichte stijging van de hoeveelheid voogdij-maatregelen.

Een maatregel van **Jeugdreclassering** wordt opgelegd door de (jeugd)strafrechter nadat een jeugdige is veroordeeld voor een misdrijf. Deze maatregel is erop gericht om te voorkomen dat de jeugdige opnieuw strafbare feiten zal plegen. Samen met een jeugdreclasseringsmaatregel kunnen ook andere maatregelen worden opgelegd zoals '**Intensieve Trajectbegeleiding Harde kern**' en '**-CRIEM**', een '**Gedragbeïnvloedende maatregel**' of een '**Scholing en Trainingsprogramma**' die uitgevoerd worden door een GI. Een jeugdreclasseringsmaatregel wordt vaak opgelegd voor een termijn van twee jaren. De hoeveelheid jeugdreclasseringsmaatregelen neemt in de afgelopen jaren af van 400 jeugdigen in 2018 tot 290 jeugdigen in 2022. De ernst van de delicten waarvoor deze maatregel wordt opgelegd en de zwaarte van de onderliggende problematiek neemt evenwel toe (de afname van de hoeveelheid en de gelijktijdige verzwaring van casuïstiek is ook een landelijk beeld).

De genoemde maatregelen worden uitgevoerd door jeugdbeschermers en jeugdreclasseerders. Dit zijn HBO-geschoolde en SKJ-geregistreerde kind- en gezinsprofessionals. Zij zijn verwijzer in de zin van de Jeugdwet en de Colleges van B&W zijn gehouden om die jeugdhulp in te zetten die de GI nodig acht bij de uitvoering van de maatregel (artikel 2.4, tweede lid, sub b, van de Jeugdwet). Besluiten om jeugdhulp in te zetten worden door een GI multidisciplinair genomen waarbij altijd gedragswetenschappers van de GI betrokken zijn.

Met de jeugdhulp die door GI's wordt ingezet is in de regio Groningen in de afgelopen jaren telkens een bedrag van ruim 55 miljoen euro gemoeid. Ruim 35% van de totale regionale uitgaven voor jeugdhulp wordt ingezet voor de (ongeveer 1800) jeugdigen met een maatregel van

jeugdbescherming of jeugdreclassering, de kosten voor het uitvoeren van de maatregelen zelf inbegrepen.

2. Titel

Met het eindigen van het huidige contract van de Gecertificeerde Instellingen ontstaat een wederzijds belang voor een nieuwe titel voor het financieren van de taken van Gecertificeerde Instellingen. Zoals aangegeven wordt daarbij een belang gezien om de activiteiten die samenhangen met het Toekomstscenario en het inrichten van een Regionaal Veiligheidsteam hierbij te betrekken. Hier zal later verder op in gegaan worden.

Van belang bij het uitwerken van een titel voor financiering, is dat deze moet voorzien in een aantal randvoorwaarden.

Nu het doel en de basisprincipes van het Toekomstscenario helder zijn, maar de kaders die de Wet zal geven voor de definitieve inrichting nog nader geformuleerd zullen worden, kan nog niet een volledige taakbeschrijving vooraf gegeven worden. Deze titel voor het financieren van de taken Toekomstscenario zal daarom deels **flexibel en modulair** ingericht moeten worden. Daarbij is een deel van de taken vast en gegeven, maar kunnen taken deels later worden toegevoegd als de kaders van de Wet bekend zullen worden of op onderdelen besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Voor de titel op basis waarvan gefinancierd zal worden, betekent dit dat een modulaire inrichting mogelijk moet zijn en het later nader beschrijven van modules en het **doorvoeren van wijzigingen** tot de mogelijkheden behoort.

Tussen de Groninger Gemeenten en de in de regio werkzame Gecertificeerde Instellingen bestaat over en weer sterke afhankelijkheid. Daarnaast werken partijen al geruime tijd samen en is de verstandhouding zodanig dat deze een goede basis vormt voor het vervolg. Daarbij gaat het Toekomstscenario uit van een verdergaande samenwerking tussen de lokale organisatie van het sociaal domein en een Regionaal Veiligheidsteam. In de weg naar deze nieuwe inrichting is **partnerschap en gedeelde verantwoordelijkheid** van groot belang. In lijn hiermee wordt in het land steeds verdergaand gesproken over het 'uit de markt' halen van de Gecertificeerde Instellingen en samenwerken op basis van partnerschap.

Het is van belang dat **passende waarborgen** gegeven worden voor continuïteit van de Gecertificeerde Instellingen, alsook voor de noodzakelijke transformatie- en transitiebewegingen.

De titel voor financiering moet leiden tot **doelrealisatie** in die zin dat wanneer wetgeving wordt aangenomen, de transitie naar een nieuwe organisatiestructuur zo geleidelijk mogelijk zal zijn en tot zo min mogelijk risico's voor discontinuïteit voor de betrokken jeugdigen, huishoudens en betrokken professionals zal leiden. Omgekeerd is eveneens van belang dat wanneer het programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming niet tot een aanvaarde wet leidt, er geen inspanningen geleverd zijn die zonder blijvende opbrengsten blijven.

Subsidiëren

We kiezen ervoor om in de regio Groningen op basis van de voormelde uitgangspunten een subsidie te verstrekken aan de Gecertificeerde Instellingen waarin de financiële kaders voor het uitvoeren van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering worden gesteld, en waarin (in een modulaire inrichting) activiteiten worden beschreven en gefinancierd die in het kader van het Toekomstscenario in de

komende jaren van deze en andere netwerkpartners worden gevraagd. Hierna wordt uiteengezet op welke wijze deze subsidiebeschikking wordt ingericht.

3. Subsidiebeschikking Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

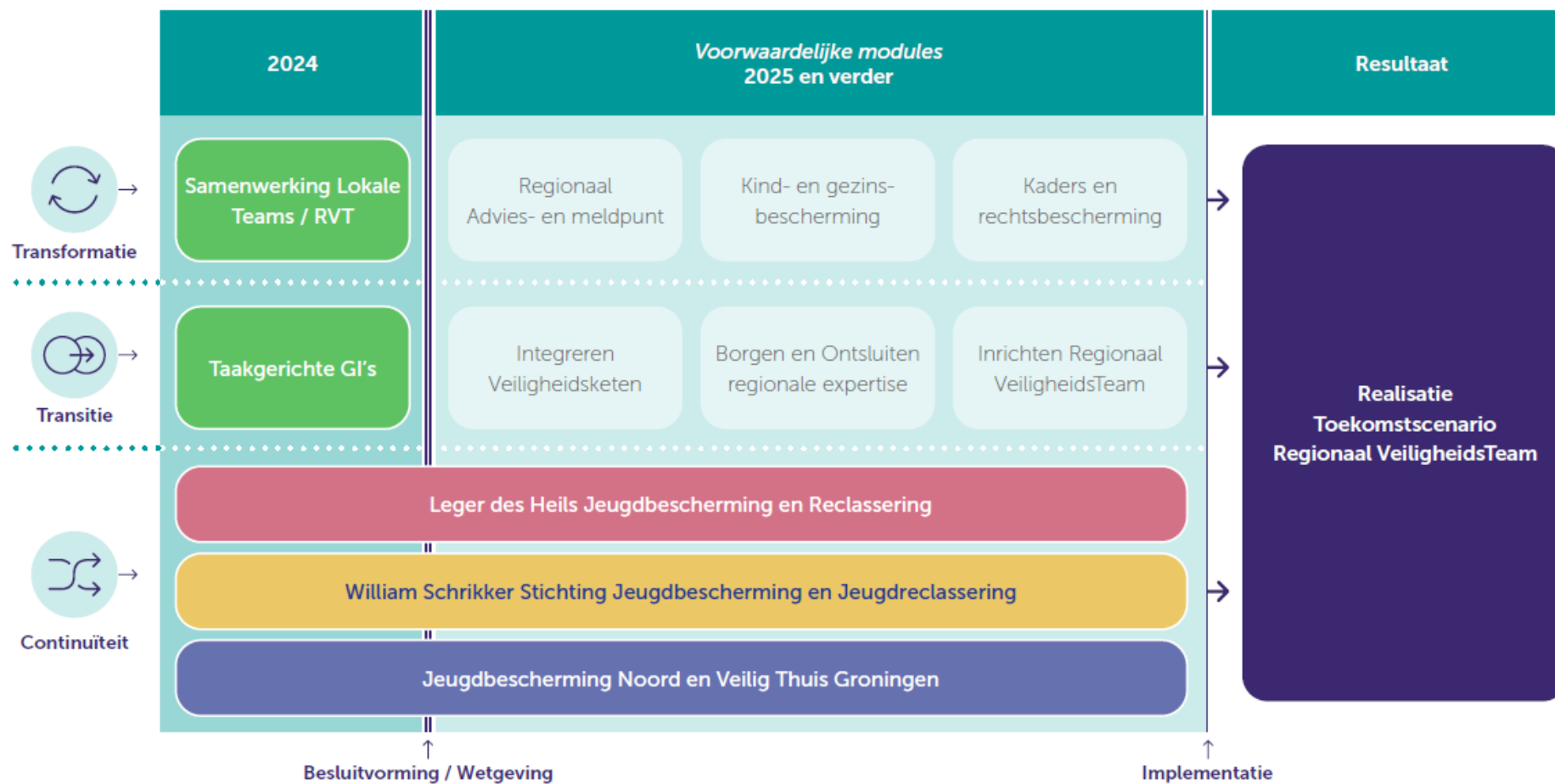
Het landelijk programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming zal naar verwachting in 2026 de uitgewerkte kaders voor het Regionaal VeiligheidsTeam opleveren. In de jaren daarna wordt – volgens het nu vastgestelde Landelijke Programmaplan 2023 – 2026 (versie juli 2023) – gefaseerde implementatie voorgesteld. Daarom is het voorstel om de beschikking van kracht te laten zijn van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2026 (3 jaren). In de opvolgende titel voor financiering kan worden gestuurd op deze implementatie.

In de hierna opgenomen illustratieve weergave van de voorgestelde subsidiebeschikking zijn een aantal lijnen weergegeven waar de activiteiten die in de subsidie worden beschreven in uiteenvallen.

De onderste lijn beschrijft het waarborgen van **Continuïteit** van de jeugdbescherming en jeugdreclassering gedurende de looptijd van de beschikking. Hieronder wordt verstaan:

De uit te voeren maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering (en de financiering daarvan), een aantal aanvullende taken die voor de regio in de afgelopen jaren telkens bekostigd werden in een begrotingssubsidie: Diensten Jeugdbescherming Noord:

- instemmingsverklaringen gesloten jeugdhulp,
- toegang gesloten jeugdhulp,
- piketregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering en Veilig Thuis Groningen,
- bereikbaarheidsdiensten Groninger Gemeenten,
- deelname Casusoverleggen jeugd.

De middelste lijn beschrijft activiteiten die voortvloeien uit de **Transitie** naar een Regionaal VeiligheidsTeam. Het gaat daarbij om die taken die leiden tot het samenvoegen van rollen, taken en verantwoordelijkheden die nu bij meerdere organisaties in de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen zijn belegd. Daarbij is het perspectief in deze vier opeenvolgende modules gericht op het organisatorisch herinrichten van de keten.

De eerste module, die betrekking heeft op het organiseren van taakgerichte GI's, zal bij de opdrachtbeschrijving vanaf 1 januari 2024 worden betrokken. De overige beschreven modules zullen nader beschreven kunnen worden, ter besluitvorming worden voorgelegd en geïmplementeerd zodra wetgeving of landelijke besluitvorming daartoe aanleiding geeft.

De bovenste lijn beschrijft de investeringen en opdrachten die leiden tot een **Transformatie** van de wijze waarop de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen in de regio werkzaamheden uitvoert. Zoals gezegd gaat het Toekomstscenario uit van een verregaande integrale en gezins-/systeemgerichte netwerksamenwerking. Om dit doel te realiseren dient te worden beproefd en geconcretiseerd hoe deze werkwijze in de regio Groningen vormgegeven kan worden.

Met ingang van 1 januari 2024 zal de module Samenwerking lokale teams en Regionaal VeiligheidsTeam worden beschreven en van middelen worden voorzien. Onder deze noemer zullen Proeftuinen worden georganiseerd in meerdere Groninger Gemeenten. Deze proeftuinen zullen leiden tot de beantwoording van vragen en tot rapport en advies over de passende werkwijze en het realiseren van een Regionaal VeiligheidsTeam in Groningen. De overige beschreven modules kunnen nader worden beschreven, ter besluitvorming worden voorgelegd en geïmplementeerd zodra wetgeving of landelijke besluitvorming daartoe aanleiding geeft.

Hierna zal op ieder van de lijnen **Continuïteit**, **Transitie** en **Transformatie** nader worden ingegaan.

4. Toelichting op gefaseerde besluitvorming en wetgeving en modulaire inrichting

In het vastgestelde landelijk programmaplan Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming 2023-2026 wordt het volgende proces beschreven. In 2024 worden de proeftuinen, zoals deze in de afgelopen jaren in een 11-tal regio's² zijn uitgevoerd, afgerond. Eind 2024 wordt een uitgewerkte en onderbouwde voorkeursvariant voor de Regionale VeiligheidsTeams voorgelegd. Daarbij wordt advies gegeven over de benodigde wijzigingen van het stelsel en wetgeving om de andere manier van werken mogelijk te maken. Tweede helft van 2025 volgt een politiek besluit. Daarna zal een wetgevingstraject starten.

Het programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming heeft als doel het geschetste toekomstbeeld verder te concretiseren en de realisatie hiervan te regisseren en stimuleren en definitieve besluitvorming voor te bereiden. In 2026 is daardoor een brede, gezins-/systeemgerichte werkwijze en een slim en effectief stelsel van kind- en gezinsbescherming geconcretiseerd en waar mogelijk gerealiseerd. Na 2026 zal de landelijke implementatie en verankering worden voortgezet en ingezet.

Dit proces brengt met zich mee dat op dit moment nog niet volledig duidelijk is op welke wijze de voorgestane werkwijze wordt georganiseerd en welke wettelijke kaders het Regionaal

² Het gaat om de regio's West-Brabant West, Zeeland, Rotterdam-Rijnmond, FoodValley, Amsterdam, Utrecht, Hart van Brabant, Flevoland, Zaanstreek-Waterland, Friesland en Gelderland Zuid.

VeiligheidsTeam zal hebben. Omgekeerd is wel duidelijk dat op korte termijn stappen gezet moeten worden in iedere regio om voorbereidingen te treffen op de voorgestane stelselwijziging. Dit om een geruisloze transitie te realiseren met zo min mogelijk risico's op discontinuïteit in de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen. De ontwikkelingen in het Toekomstscenario lopende daarbij parallel aan en zijn randvoorwaardelijk voor een aantal onderwerpen uit de Hervormingsagenda jeugd, waaronder het versterken van lokale teams. Sterke lokale teams zijn omgekeerd eveneens randvoorwaardelijk voor het Toekomstscenario.

In het overgrote deel van de jeugdregio's in het land wordt voorgesorteerd op het programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, onder meer door het aanstellen van kwartiermakers en programmamanagers. Daarnaast zijn meerdere regio's – waaronder Amsterdam en Utrecht – bezig met het anticiperen op het Toekomstscenario in de financiering van GI's en/of Veilig Thuis, zoals in deze memo ook wordt voorgesteld.

Duidelijk is dat de kaders voor wetgeving pas na 2025 uitgewerkt zullen gaan worden. Mogelijk zullen voor die tijd al voorbereidende (deel)besluiten voorgelegd worden aan de VNG of accounthoudende wethouders.

Wanneer voldoende duidelijkheid ontstaat over onderdelen van de transitie of transformatie, kunnen modules die in de subsidiebeschikking worden beschreven nader worden uitgewerkt en ter besluitvorming worden voorgelegd. Een voorbeeld daarvan zou zijn dat wanneer in de loop van 2025 duidelijkheid ontstaat over de positie van Veilig Thuis in de context van het Toekomstscenario, een besluit kan worden voorgelegd om de middelen die nu vanuit de Centrumgemeente worden verstrekt aan Veilig Thuis Groningen, in deze subsidiebeschikking te integreren (module Integratie Veiligheidsketen) met een opdracht passend bij de transitie en transformatie. Dit alles om te komen tot de realisatie van een Regionaal VeiligheidsTeam na 2026.

Daarbij zal te zijner tijd vanzelfsprekend de geëigende besluitvormingsroute worden gehanteerd en worden AOZ&V, AOJ, financials-overleg, SOO en het Dagelijks Bestuur van de GR PG&Z alsook het BOOGO passend betrokken.

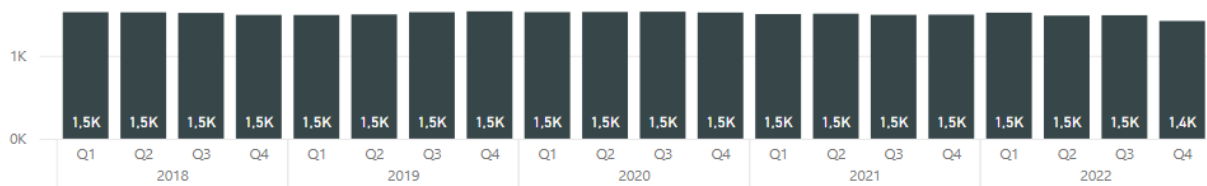
5. Continuïteit en financiering van jeugdbescherming en jeugdreclassering

Op dit moment worden Gecertificeerde Instellingen gefinancierd per uitgevoerde maatregel, een zogenaamde **P*Q financiering**. Deze wijze van financieren kan vooral passend zijn wanneer directe sturing op uitgaven van belang is en wanneer deze wijze van financieren geen groot nadeel oplevert voor de contractpartner c.q. de continuïteit van het aanbod.

De maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering worden door kinder(straf)rechters in de regio opgelegd (op verzoek of op advies van de Raad voor de Kinderbescherming). Daarbij wordt in de uitspraak het aantal maanden of jaren gespecificeerd waarvoor de maatregel van kracht zal zijn. Noch de GI noch de gemeente heeft daardoor invloed op de intensiteit (duur in maanden) van de inzet van deze maatregelen. Sturing op uitgaven door de indicatie voor kortere tijd of voor een kleiner volume af te geven is daarmee niet aan de orde. Dit maakt dat een deel van het belang dat met een P*Q financiering gediend wordt, niet aan de orde is.

In de jeugdhulpregio Groningen zien we over de jaren heen een relatief stabiel beeld van het totaal aantal maatregelen dat wordt uitgevoerd door Gecertificeerde Instellingen.

Aantal unieke cliënten

In de loop van 2022 en tot en met het eerste kwartaal 2023 is echter een terugloop van bijna 15% van de instroom van ondertoezichtstellingen zichtbaar geweest. In de laatste maanden is weer een stijging richting het niveau van voor 2022 zichtbaar. Het is niet goed duidelijk waardoor deze afname is veroorzaakt. Door de P*Q financiering ontstaat bij iedere GI door deze tijdelijke terugloop in de instroom een knelpunt in de financiering. De jeugdbeschermers die bij de GI werkzaam zijn kunnen niet langer volledig gefinancierd worden door de inkomsten uit de maatregelen waardoor continuïteitsrisico's ontstaan. Dit maakt duidelijk dat belang is bij een stabiele financiering van de GI's waardoor zij een personeelsbestand kunnen handhaven dat bij het gemiddelde aantal uit te voeren maatregelen passend is.

Daarbij is in de context van het Toekomstscenario een bovenmatig belang bij toekomstbestendige GI's. Daar waar de arbeidsmarktproblematiek in de jeugdbeschermingsketen landelijk in de afgelopen jaren tot forse wachtlijstproblematiek heeft geleid, is het van belang dat de (ervaren) medewerkers zoveel mogelijk voor de regio kunnen worden behouden in de komende jaren. In de financiering is het daarmee van belang dat waarborgen voor rust en regelmaat in deze organisaties worden gegeven.

6. Landelijk tarief Gecertificeerde Instellingen

Naar aanleiding van het onderzoekstraject Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd (Inspecties Gezondheidszorg en Jeugd en Justitie en Veiligheid), heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) maatregelen voorgesteld om de bestaande crisis in de jeugdbeschermingsketen te adresseren. Onderdeel van deze maatregelen was het landelijk (her)ijken van de caseloadnorm voor maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Door de Ministeries van J&V en VWS is opdracht gegeven aan Significant om te komen tot een Kwaliteitskader en een daarop gebaseerde Prestatiebeschrijving (hierna resp. KK/PB). Het KK/PB geeft de basis voor de hoeveelheid benodigde uren per maatregel per jaar voor een verantwoorde uitvoering van maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Nadat het KK/PB is opgeleverd, is opdracht gegeven aan KPMG om de gemiddelde kostprijs van de Gecertificeerde Instellingen in beeld te brengen en op basis van dat onderzoek te komen tot een advies over een geüniformeerde landelijke kostprijs voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit naar aanleiding van een aangenomen motie medio 2021 over de invoering van een Landelijk minimumtarief voor Gecertificeerde Instellingen. Op basis van dit onderzoek heeft KPMG een rapport en advies uitgebracht en een voorstel geformuleerd voor het (gewogen) uurtarief dat passend is voor de financiering van genoemde maatregelen.

De beide voornoemde variabelen (uren per maatregel per jaar en uurtarief) geven een trajectprijs per maatregel. Deze trajectprijzen vormen het Landelijk tarief Gecertificeerde Instellingen. Dit landelijk tarief, en de voorwaarden voor implementatie daarvan, zijn vastgelegd in Bestuurlijke

afspraken tussen de Ministeries van VWS en J&V, Jeugdzorg Nederland (als vertegenwoordiger van de Gecertificeerde Instellingen) en de VNG. De Bestuurlijke afspraken zijn verder uitgewerkt in een handreiking aan Gecertificeerde Instellingen en Gemeenten.

Om te komen tot passende financiering van jeugdbescherming en jeugdreclassering dienen een aantal nadere afspraken te worden gemaakt. Het gaat daarbij om:

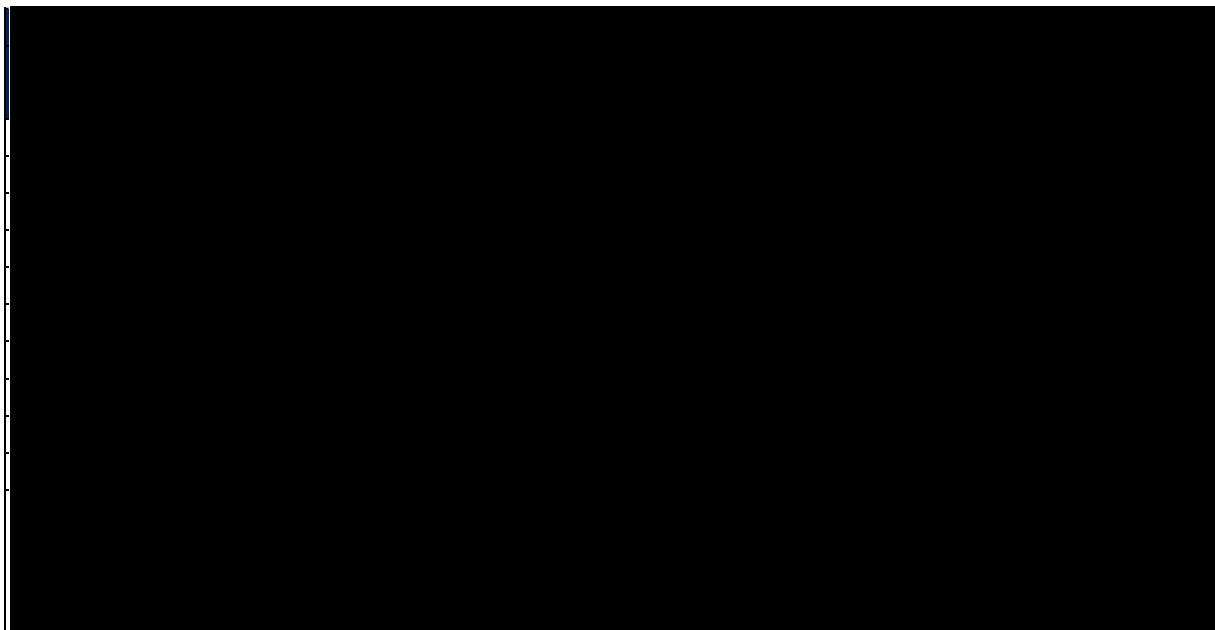
- Het ingroeipad en de monitoring en verantwoording op de aanpassingen die de Gecertificeerde Instellingen doorvoeren in de bedrijfsvoering en op het personeelsbestand om aan te sluiten bij het Landelijk tarief.
- Voorzieningen voor Krimp en Groei van het volume aan maatregelen per Gecertificeerde Instelling.
- Het opbouwen van een passend buffervermogen en het maken van afspraken over het inzetten daarvan.
- Een passende tegemoetkoming voor pupilkosten (buitengewone kosten voor verzorging, levensonderhoud en deelname aan onderwijs voor jeugdigen die onder voogdij staan).

Deze afspraken worden voor de Landelijk werkende Gecertificeerde Instellingen (WSG en LdH) door de VNG gemaakt samen met de accounthoudende regio's. Het resultaat van deze onderhandelingen wordt op 1 december 2023 verwacht.

Ten aanzien van Jeugdbescherming Noord voeren wij samen met de Drentse inkoopregio's de onderhandelingen in de komende maand.

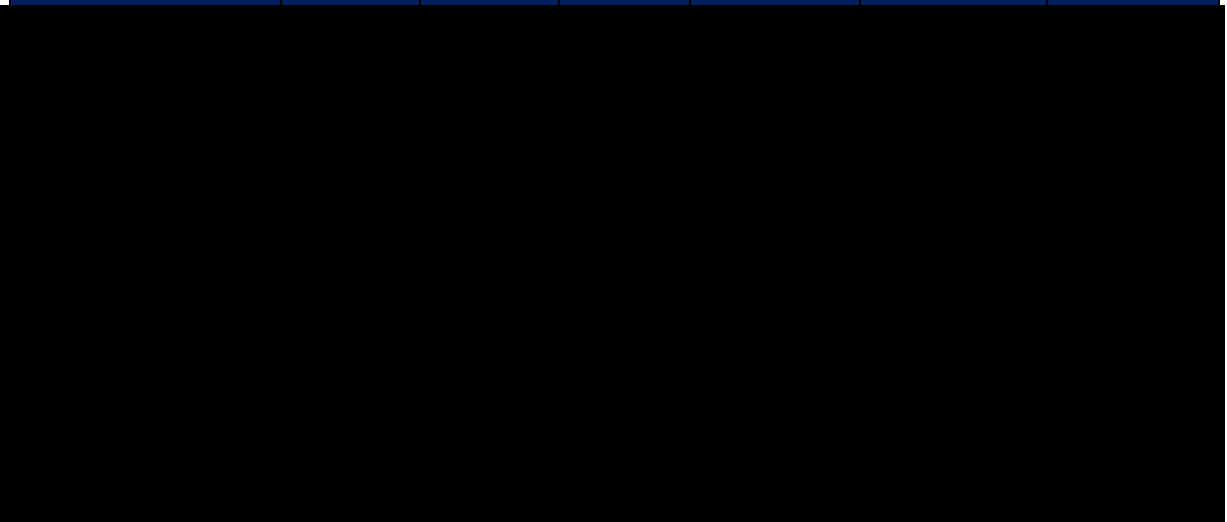
De impact van het Landelijk tarief voor de regio Groningen is daarmee nog niet volledig te becijferen. Wel kan de volgende inschatting worden gegeven:

Tarief GI's [Niet openbaar op grond van artikel 5.1, lid 2 onder b en f]

Volume aan maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering

[Niet openbaar op grond van artikel 5.1, lid 2 onder b en f]

Om de investering die benodigd is voor invoering van het Landelijk tarief te ondersteunen, zal vanuit het Rijk vanaf 1 januari 2024 een bedrag van 30 miljoen euro (structureel) worden toegevoegd aan het Algemeen Gemeentefonds. Voor de regio betekent dit een bedrag van ongeveer 1,2 miljoen euro.

Vanwege het genoemde ingroeipad zal de impact voor 2024 naar verwachting kleiner zijn. Omdat Gecertificeerde Instellingen tijd nodig hebben om hun bedrijfsvoering en personeelsbestand aan het Landelijk tarief aan te passen, zal in 2024 waarschijnlijk gewerkt worden met een tarief van 75% het verschil tussen het regionale tarief en het Landelijk tarief³. Daarvan uitgaand, zal het financiële effect voor 2024 naar schatting 1,95 miljoen euro bedragen, waarvan zoals gezegd een bedrag van 1,2 miljoen euro gedekt zal zijn door de toevoeging aan het Algemeen Gemeentefonds.

In de komende maand zullen gesprekken gevoerd worden met de Gecertificeerde Instellingen over de uitwerking van het landelijk tarief en de methode voor afrekening. Daarbij worden de gesprekken met JBN gevoerd in gezamenlijkheid met Drenthe om een voor JBN zo gelijk mogelijke werkwijze in het werkgebied te realiseren. Voor de Landelijk werkende GI's zullen deze onderhandelingen gevoerd worden door de VNG en een vertegenwoordiging van Accounthoudende regio's. Onze regio is vertegenwoordigd bij die gesprekken.

Zoals in hoofdstuk 2 aangegeven, wordt bij de budgetbepaling betrokken dat in de afgelopen jaren afzonderlijke financiering is ingericht geweest op een aantal bovenwettelijke taken. Dit gaat om Instemmingsverklaringen gesloten jeugdhulp; Toegang gesloten jeugdhulp; Piketregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering en Veilig Thuis Groningen alsmede bereikbaarheidsdiensten Groninger Gemeenten en Deelname Casusoverleggen jeugd.

Alle GI's die in de regio jeugdbescherming en jeugdreclassering uitvoeren zijn Stichtingen waardoor er vrijwel geen risico bestaat dat gelden aan de jeugdhulp worden onttrokken.

³ De (landelijke en bovenregionale) onderhandelingen met de GI's vinden op dit moment plaats; een toelichting hierover volgt in de bestuurlijke vergadering op 24 november a.s.

De uitgewerkte kaders voor budgetopbouw en wijze van afrekening worden weergegeven in de bijlagen van de Subsidiebeschikking. Deze zullen worden uitgewerkt aan de hand van de genoemde onderhandelingen. In de subsidiebeschikking (met bijlagen) is daarnaast vanzelfsprekend aandacht voor monitoring en verantwoording op de realisatie van de gemaakte afspraken.

7. Transitie naar een Regionaal VeiligheidsTeam

Het Toekomstscenario gaat uit van een regionaal werkende organisatie die deels lokaal zal zijn gepositioneerd om uitvoering te geven aan het integraal en gezins-/systeemgericht werken. Dit Regionaal VeiligheidsTeam heeft aanvullende expertise en bevoegdheden op gebied van veiligheidsvraagstukken in gezinnen en huishoudens.

Het is nog onduidelijk of dit Regionaal VeiligheidsTeam zal worden gevormd in een netwerkorganisatie of in een nieuw op te richten rechtspersoon. Niet ondenkbaar is dat hier in de toekomst regionaal eigen invulling aan kan worden gegeven. Ook is een mogelijkheid dat gemeenten een dergelijk Regionaal VeiligheidsTeam in eigen beheer organiseren (bijvoorbeeld vanuit een Gemeenschappelijke Regeling).

Binnen het Toekomstscenario wordt gestreefd naar het integreren van taken, rollen en verantwoordelijkheden die nu bij meerdere rechtspersonen zijn belegd (waaronder GI's, Veilig Thuis en Raad voor de Kinderbescherming) ten dienste aan een effectieve, integrale en gezins-/systeemgerichte werkwijze. Zoals gezegd wordt in het landelijk programmaplan uitgegaan van een stelselwijziging in de wetgeving die ten grondslag ligt aan de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen.

In de subsidiebeschikking wordt de **Transitie**-lijn weergegeven. In deze lijn worden een aantal modules beschreven.

Taakgerichte GI's. Deze module is vanaf 1 januari 2024 van kracht en is beschreven in bijlage 3 van de Subsidiebeschikking. De activiteit die in deze module is beschreven heeft als doel dat de GI's onderzoeken op welke wijze intensieve netwerksamenwerking tussen de GI's kan worden vormgegeven. Daarover dient eind 2024 rapport en advies te worden uitgebracht. Voorgestelde veranderingen in de organisatie van de GI's in de regio kunnen daarna (gefaseerd) worden geïmplementeerd. Gedacht kan worden aan het delen van administratie tussen de GI's, het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten op basis waarvan personeel kan worden gedeeld c.q. uitgewisseld en het organiseren van een overleg op basis waarvan tijdelijke stijging of daling van de instroom van maatregelen bij één van de GI's kan worden opgevangen. Ook wanneer het Programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming niet tot besluitvorming of wetgeving zou leiden, strekt deze activiteit tot het realiseren van duurzame en toekomstbestendige jeugdbescherming en jeugdreclassering in de regio. Met andere woorden, deze investering in verdergaande netwerksamenwerking zou ook buiten de context van het Toekomstscenario passend zijn.

Integreren Veiligheidsketen. Op 1 januari 2024 is deze module nog niet actief.

Onder deze module kunnen in de toekomst activiteiten worden beschreven die leiden tot het samenvoegen van taken, rollen en verantwoordelijkheden van GI's, Veilig Thuis en/of de Raad voor de Kinderbescherming. Wanneer wetgeving of landelijke besluitvorming daartoe strekt kunnen middelen die nu onder een andere noemer worden verstrekt, in deze module worden geïntegreerd onder een nieuw te beschrijven opdracht.

Daar waar het gaat om Veilig Thuis wordt deze functie nu gefinancierd vanuit de Centrumgemeente en op basis van de WMO 2015. Het is waarschijnlijk dat de functie van Veilig Thuis in het Toekomstscenario op een andere wijze georganiseerd en uitgevoerd zal gaan worden. In de loop van 2025 wordt meer duidelijkheid verwacht over de organisatie van de taken, rollen en verantwoordelijkheden van Veilig Thuis in de context van het Regionaal Veiligheidsteam. Dit betekent dat in de komende jaren ruimte zal moeten worden gegeven om deze transitie door te maken. Deze module zou – wanneer daartoe aanleiding wordt gevonden – kunnen worden uitgewerkt en aan deze subsidiebeschikking kunnen worden toegevoegd. Daardoor zouden de middelen voor Veilig Thuis in dezelfde titel worden vervat als de middelen voor de GI, onder een ruimere beschrijving van de opdracht, één en ander om een soepel verlopende transitie naar een Regionaal Veiligheidsteam te faciliteren.

Op dit moment wordt er ook vanuit gegaan dat (een deel van) de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de Raad voor de Kinderbescherming in het Regionaal Veiligheidsteam zullen worden geïntegreerd. De Raad is een bij wet opgericht overheidsorgaan en heeft op dit moment een landelijke en onafhankelijke financiering op basis van de wettelijke taak. Er is een Adviescommissie Rechtsbescherming en Rechtsstatelijkheid benoemd die in 2023 rapport en advies zal uitbrengen over (onder meer) de positie van de Raad voor de Kinderbescherming in de context van het Toekomstscenario. Mocht dit advies ertoe strekken dat (delen van) de functie van de Raad worden geïntegreerd in een Regionaal Veiligheidsteam zal dit gevolgen hebben voor opdrachtgeverschap en financiering van deze functie. Te zijner tijd zal dit ertoe kunnen leiden dat middelen die nu door het ministerie aan de Raad worden verstrekt, zullen worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Deze module zal tegen die tijd kunnen worden uitgewerkt en toegevoegd om deze middelen, onder beschrijving van de te verrichten activiteiten, te kunnen aanwenden om te komen tot een Regionaal Veiligheidsteam.

Borgen en ontsluiten regionale expertise. Op 1 januari 2024 is deze module nog niet actief.

Daar waar het Toekomstscenario ervan uit gaat dat regionaal benodigde expertise voor het werken aan duurzame veiligheid in het Regionaal Veiligheidsteam wordt geborgd, kan deze module worden uitgewerkt en toegevoegd om daar uitvoering aan te geven. Hierbij kan worden gedacht aan het aantrekken van expertise en het beschrijven van werkprocessen voor het toevoegen daarvan in casuïstiek. Te denken valt aan expertise op het gebied van Complexe (echt)scheiding, Verslavingsproblematiek, KOPP-KVO en/of Goed genoeg ouderschap, daar waar dit raakt aan onveiligheid.

Wanneer wetgeving, landelijke besluitvorming of kwaliteitskaders, dan wel de uitkomsten van de regionaal uitgevoerde pilots daartoe aanleiding geven, kan deze module worden uitgewerkt om uitvoering te geven aan het regionaal borgen van de benodigde expertise in de context van het Regionaal Veiligheidsteam.

Inrichten Regionaal Veiligheidsteam. Op 1 januari 2024 is deze module nog niet actief.

Deze module heeft tot doel het beschrijven van een activiteit die leidt tot de regionale implementatie van een Regionaal Veiligheidsteam. Deze module kan – wanneer daartoe aanleiding ontstaat op basis van wetgeving of besluitvorming – worden uitgewerkt en toegevoegd. Daarbij zal

deze activiteit betrekking hebben op het onderzoeken, rapporten en adviseren over de organisatie van het Regionaal VeiligheidsTeam en andere activiteiten te ontplooiën.

Daarbij zal te zijner tijd aandacht moeten zijn voor de vraag welke organisatievorm (netwerkorganisatie vs. nieuw op te richten rechtspersoon) het meest recht doet aan de ambitie om integraal en gezins-/systeemgericht te werken aan duurzame veiligheid vanuit een lokale samenwerking. En hoe dit zich verhoudt tot OGGZ en andere tafels zoals het Zorg- en Veiligheidshuis Groningen en het Regionaal Expert Team.

8. Transformatie in de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen

Waar in het huidige systeem van jeugdbescherming de regie overgaat van het lokale team naar een GI wanneer een maatregel wordt uitgesproken en het lokale team daarmee de jeugdige “los” laat, gaat het Toekomstscenario uit van een transformatie naar een nieuwe manier van werken.

Het lokale team is en blijft betrokken ongeacht het kader van waaruit wordt gewerkt, en vormt het vaste gezicht voor het gezin of het systeem. Het Regionaal VeiligheidsTeam heeft aanvullende expertise en bevoegdheden op gebied van veiligheidsvraagstukken in gezinnen en huishoudens. Professionals van lokale teams, regionale veiligheidsteams en specialistische aanbieders werken (integraal gezins-/systeemgericht en in gezamenlijkheid) aan het effectief en duurzaam borgen van veiligheid. Daarbij is deze samenwerking het uitgangspunt in alle casuïstiek waarbij onveiligheid een rol speelt, van 0-100 jaar en bij huishoudens met en zonder kinderen.

De in het Toekomstscenario beschreven werkwijze vergt een transformatie van de bestaande manier van werken naar een intensieve netwerksamenwerking. Het Toekomstscenario gaat uit van sterke lokale teams en is daarom verbonden aan de Hervormingsagenda Jeugd. Ook gaat het Toekomstscenario uit van een netwerksamenwerking met (hoog)specialistische aanbieders. In zoverre is sprake van een nauwe samenhang met de regionale Transformatiebeweging Hoogspecialistische Jeugdhulp (HSJ).

De hierna beschreven modules zijn bestemd om deze transformatie te ondersteunen, daar waar activiteiten van netwerkpartners noodzakelijk zijn om de transformatie te bewerkstelligen.

De module **Samenwerking lokale teams en het Regionaal VeiligheidsTeam** is actief op 1 januari 2024 en wordt beschreven in bijlage 2 van de subsidiebeschikking. In deze module worden activiteiten beschreven en middelen beschikbaar gesteld om in de regio Proeftuinen te organiseren waarin wordt gewerkt aan casuïstiek van 0-100 jaar waar onveiligheid een rol speelt in huishoudens met en zonder kinderen.

Deze Proeftuinen worden beschreven in het Programmaplan Toekomstscenario Groninger Gemeenten dat op dit moment door de kwartiermaker Toekomstscenario tezamen met gemeenten en netwerkpartners wordt ontwikkeld. Dit Programmaplan zal in het vierde kwartaal ter besluitvorming worden voorgelegd.

De beschreven Proeftuinen hebben het karakter van een Actieonderzoek. De Proeftuinen zijn bedoeld om stapsgewijs uit te proberen en te leren en zullen leiden tot een rapport en advies waarin kaders en richting gegeven wordt voor de organisatie en werkwijze van een Regionaal VeiligheidsTeam in de context van lokale teams.

Deze module stelt middelen beschikbaar voor de inzet van GI's, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming in deze Proeftuinen. Ontvanger van deze middelen is JBN als penvoerder van de andere netwerkpartners. De Proeftuinen hebben een beoogde looptijd van twee jaren. De dekking van de middelen die in deze module wordt beschreven zal in het Programmaplan worden toegelicht.

De Proeftuinen zullen ook antwoord geven op vragen over de transformatie van de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen buiten de context van het Toekomstscenario. Dit houdt in dat ook wanneer het landelijk Programma niet zal leiden tot besluitvorming of wetgeving, adviezen zullen worden gedaan over de effectieve inrichting van de keten. Onder meer zou kunnen worden gedacht aan de wijze waarop preventieve jeugdbescherming wordt vormgegeven in de regio.

Regionaal Advies en Meldpunt Op 1 januari 2024 is deze module nog niet actief.

Het Toekomstscenario gaat (net als nu) uit van een regionaal advies en meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Dit advies en meldpunt zou echter werkzaam zijn in de context van het lokaal werken aan veiligheid. Dit vergt een andere manier van werken dan de bestaande werkwijze.

Wanneer wetgeving, landelijke besluitvorming of kwaliteitskaders, dan wel de uitkomsten van de regionaal uitgevoerde pilots daartoe aanleiding geven, kan deze module worden uitgewerkt om de werkwijze van het regionaal advies en meldpunt in de context van het lokaal werken aan veiligheid te concretiseren. Deze module zou in die situatie kunnen worden gebruikt om middelen te verstrekken aan netwerkpartners om onderzoek te verrichten en rapport en advies uit te brengen en andere activiteiten te ontplooiën wanneer daar behoefte aan zou bestaan.

Gezins- en systeembescherming Op 1 januari 2024 is deze module nog niet actief.

Deze module is bestemd als verlengde van de module Samenwerking lokale teams en Regionaal Veiligheidsteam. Daar waar het Toekomstscenario uitgaat van alle casuïstiek van 0-100 jaar waar onveiligheid speelt, in gezinnen met, en systemen zonder kinderen is het van belang om te onderzoeken en te rapporteren en adviseren welke netwerksamenwerking in welke situatie passend en geboden is.

In deze fase kunnen vervolgvragen aan de orde worden gesteld over (bijvoorbeeld) de werkwijze 18-/18+, de OGGZ-keten, KOP KVO-problematiek en de positie van het Zorg- en Veiligheidshuis in de context van het Toekomstscenario. Bij het beschrijven van de netwerken dient (buiten de samenwerking tussen het lokale team, het Regionaal Veiligheidsteam en specialistische jeugdhulp- en zorgaanbieders) ook de samenwerking met netwerkpartners als politie en justitie, de vrouwenopvang, de GGD, etc. worden betrokken. Om te komen tot een integrale en gezins-/systeemgerichte aanpak, is denkbaar dat het aangaan van samenwerkingsrelaties of convenanten moeten worden vormgegeven ten behoeve van deze netwerksamenwerking.

Deze module kan, wanneer wetgeving, landelijke besluitvorming of kwaliteitskaders, dan wel de uitkomsten van de regionaal uitgevoerde pilots daartoe aanleiding geven, worden uitgewerkt om de bedoelde netwerksamenwerking te concretiseren. Deze module zou in die situatie kunnen worden gebruikt om middelen te verstrekken aan netwerkpartners om onderzoek te verrichten en rapport en advies uit te brengen en andere activiteiten te ontplooiën wanneer daar behoefte aan zou bestaan.

Rechtsbescherming en juridische kaders Op 1 januari 2024 is deze module nog niet actief.

Het Toekomstscenario is er mede op gericht om nu bestaande dubbeling in de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen weg te nemen. Naast gezinsgericht, zijn eenvoudiger, transparanter, rechtsbeschermend en lerend basisprincipes van het Toekomstscenario,

Er is in de praktijk tot op enige hoogte sprake van gelijksoortige werkzaamheden, onderzoekstaken en dossiervorming bij lokale teams, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming. Omdat een werkwijze wordt beoogd waarbij deze dubbeling wordt weggenomen, en in de keten gebruik wordt gemaakt van dezelfde dossiers en onderzoeken, is het van belang om van aanvang af waarborgen voor rechtsbescherming in het werkproces, in onderzoekstaken en in dossiervorming te beschrijven en te implementeren. Dit maakt dat een effectieve en flexibele (maar ook transparante) overgang tussen vrijwillig en gedwongen kader wordt gefaciliteerd.

Deze module kan, wanneer wetgeving, landelijke besluitvorming of kwaliteitskaders, dan wel de uitkomsten van de regionaal uitgevoerde pilots daartoe aanleiding geven, worden uitgewerkt om de kaders voor rechtsbescherming bij werkzaamheden, onderzoekstaken en dossiervorming te concretiseren. Deze module zou in die situatie kunnen worden gebruikt om middelen te verstrekken aan netwerkpartners om onderzoek te verrichten en rapport en advies uit te brengen en andere activiteiten te ontplooiën wanneer daar behoefte aan zou bestaan.

9. Budgetopbouw, monitoring en verantwoording, ventielbepaling en toerekening

De budgetopbouw van iedere geactiveerde module wordt gedetailleerd beschreven in de betreffende bijlage van de subsidiebeschikking.

Het budget zal ieder jaar nader bepaald worden voor het opvolgende jaar, mede aan de hand van de (tussentijdse) verantwoording over het voorafgaande jaar. Daarbij zal de indexeringsbepaling worden gehanteerd zoals deze voortvloeit uit de landelijke contractstandaard jeugd.

Over het budget van het opvolgende jaar zal door de Stuurgroep GI's en Toekomstscenario worden besloten, indien en voor zover dit budget wordt begroot binnen 7% van de omvang van het budget van het voorafgaande jaar.

Wanneer het benodigde budget meer dan 107% of minder dan 93% bedraagt dan het voorafgaande jaar, zal het budget ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van de GR PG&Z. Dit tenzij het meerdere enkel wordt bepaald door het toepassen van een reeds bestuurlijk vastgesteld indexeringspercentage. Een gelijksoortige werkwijze wordt in de subsidiering van Spoed voor Jeugd eveneens gehanteerd.

Zoals hiervoor uitgebreid beschreven zal het beschrijven en activeren van nieuwe modules op basis waarvan aanvullende activiteiten worden gefinancierd, in ieder geval ter besluitvorming worden voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van de GR PG&Z.

Monitoring en verantwoording

In het landelijk gehanteerde Standaard Administratie Protocol wordt bij lumpsum financiering als werkwijze voorgeschreven dat het berichtenverkeer gehanteerd wordt om te monitoren op de uitvoering van de taak c.q. uitvoering van activiteiten. Dat betekent dat per jeugdige – net als nu – berichten worden uitgewisseld op basis waarvan het volume wordt vastgesteld. Het gaat daarbij om de berichten 315 (aanvraag toewijzingsbeschikking) 301 (verstrekken toewijzingsbeschikking) en de

start- en stop-zorg berichten. Daarbij wordt geregistreerd op dezelfde maatregelen die nu ook worden gehanteerd.

Dit betekent eveneens dat een objectieve basis bestaat voor het bepalen van het budget van opvolgende jaren (gerelateerd aan de definitie voor budgetbepaling in de bijlage van de subsidiebeschikking) en voor het eventueel invoeren van de ventielbepaling door de subsidieverlener of de subsidieverkrijger.

[Dit onderdeel ziet niet op inkoopbeleid en valt daarmee buiten het Woo-verzoek.]

[Redacted text block containing multiple lines of blacked-out content]

Toerekening kosten

De kosten voor de activiteiten van de Gecertificeerde Instellingen en de kosten voor de modules die van belang zijn voor de realisatie van het Toekomstscenario kunnen op twee manieren worden toegerekend naar de opdrachtgevende gemeenten. Er kan worden toegerekend aan de hand van het feitelijk verbruik per gemeente of er kan (aan de hand van een vooraf bepaalde verdeelsleutel) voor een gezamenlijke financiering van het geheel worden gekozen (solidaire kosten).

De wijze van afrekening die wordt uitgewerkt op basis van de gevoerde onderhandelingen (zie Hoofdstuk 6: Landelijk tarief) zal bepalend zijn voor de toerekening. Omdat het berichtenverkeer wordt gehanteerd, is het mogelijk om het budget toe te rekenen aan de hand van het feitelijk gebruik per gemeente. Dit voor wat betreft de modules voor continuïteit, waarin de middelen voor het uitvoeren van de maatregelen van jeugdbescherming en jeugdreclassering worden gegeven. Voor de overige modules, waaronder die waarin de activiteiten in de Groninger proeftuin Toekomstscenario worden gefinancierd, kunnen niet naar gebruik worden toegerekend. Deze investeringen vergen een toerekening volgens een verdeelsleutel.

10. Governance

De verantwoordelijkheid tot het passend financieren van Gecertificeerde Instellingen is belegd bij de Colleges van BW van de Groninger Gemeenten. In het verlengde daarvan is de inkoop van taken voortvloeiend uit de Jeugdwet – waaronder het financieren van GI's – door gemeenten in opdracht belegd bij het Dagelijks Bestuur van de GR PG&Z. Deze memo zal daarom ter besluitvorming worden voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur. Daarbij is het Dagelijks bestuur telkens beschreven in de processen die leiden tot tussentijdse bijstelling van de budgetten of afwijkende begrotingen voor

opvolgende jaren, alsook bij het beschrijven en activeren van modules die aanvullende activiteiten financieren.

Veilig Thuis Groningen wordt (via een begrotingssubsidie) gefinancierd door de Centrumgemeente (op grond van de WMO 2015). De sturing op Veilig Thuis Groningen is gelegd bij het Bestuurlijk op Overeenstemming Gericht Overleg (BOOGO).

Vanwege de samenhang tussen (de financiering van) GI's enerzijds en Veilig Thuis anderzijds in het Toekomstscenario en het proces om te komen tot het realiseren van een Regionaal Veiligheidsteam in de regio, zal deze memo eveneens ter instemming worden voorgelegd aan het BOOGO. Wanneer op basis van landelijke wetgeving of besluitvorming overgegaan zou worden tot het beschrijven en activeren van de module Integreren Veiligheidsketen en die middelen die nu vanuit de Centrumgemeente worden verstrekt aan Veilig Thuis Groningen onder deze subsidiebeschikking worden toegevoegd, zou dit aanvullend ter instemming aan het BOOGO worden voorgelegd.

In opdracht van het Dagelijks Bestuur geeft het Strategische Opdrachtgever Overleg (SOO) uitvoering aan het Programma Toekomstscenario Groninger Gemeenten en de financiering van het Toekomstscenario op basis van deze subsidiebeschikking. Het SOO belegt deze uitvoering bij de reeds bestaande Stuurgroep Toekomstscenario en GI's.

Alle besluiten die voortvloeien uit deze memo of de hierin beschreven processen zullen worden voorbereid met en voorgelegd aan het AOJ en – daar waar deze betrekking hebben op de hiervoor bij het BOOGO beschreven onderwerpen – aan het AOZ&V.

Het Programmaplan Toekomstscenario Groninger Gemeenten wordt voorbereid en uitgewerkt door de kwartiermaker. Het programma zal – wanneer besluitvorming daartoe strekt – worden uitgevoerd door een nog aan te stellen Programmamanager Toekomstscenario Groninger Gemeenten.

De RIGG geeft uitvoering aan de besluiten genomen door het Dagelijks Bestuur van de GR PG&Z en die van de Stuurgroep Toekomstscenario en GI's en verwerkt deze in de subsidiebeschikking en de wijzigingen of aanvullingen daarop.

11. Risico's

In deze memo wordt voorgesteld om in de financiering van Gecertificeerde Instellingen deels te anticiperen op activiteiten die samenhangen met en voortvloeien uit het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Dit kan een aantal kritische vragen oproepen.

Waarom anticiperen op het Toekomstscenario in de financiering van GI's? Er kan worden gekozen om enkel de GI's te financieren voor de verrichtte activiteiten en daarbij geen rekening te houden met het Toekomstscenario. Omdat het Toekomstscenario op termijn verregaande gevolgen zal hebben voor GI's, alsook voor Veilig Thuis en de RvdK, is het van belang om integraal te sturen op de samenhang tussen het Toekomstscenario en de rol, positie en organisatie van ieder van de betrokken netwerkpartners. Arbeidsmarktproblematiek brengt ook in deze regio met zich mee dat continuïteitsrisico's (bijvoorbeeld in de vorm van fors toenemend verloop van personeel) bij één van deze partners, een onmiddellijk en ingrijpend gevolg zal hebben voor het functioneren van de veiligheids- en jeugdbeschermingsketen in de regio. Van ieder van deze netwerkpartners is in de komende jaren inzet nodig om te komen tot het realiseren van een Regionaal Veiligheidsteam na 2026 en de integrale werkwijze die wordt beschreven in het Toekomstscenario. Het eenduidig sturen

op de samenhang tussen deze activiteiten en het eenduidig financieren daarvan draagt bij aan de Programmastructuur en het bereiken van de gestelde ambities.

In plaats van de in deze memo voorgestane modulaire inrichting, kan ervoor worden geopteerd om ieder van de activiteiten afzonderlijk te financieren in telkens op zich staande contracten of subsidies. Het risico daarvan is dat de samenhang tussen de activiteiten uit het oog kan worden verloren en het risico ontstaat dat benodigde activiteiten niet of dubbel worden gefinancierd. Ook wijkt deze werkwijze niet wezenlijk af van het huidige voorstel in die zin dat iedere nadere beschrijving en activering van een module om afzonderlijke besluitvorming vraagt. Deze wordt echter samenhangend en in een routekaart gepresenteerd en daarmee ook als zodanig aan de Programmastructuur verbonden en eenduidig gemonitord en verantwoord.

Wat als het Toekomstscenario landelijk niet wordt geïmplementeerd? Hoewel het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming in opdracht van de VNG en VWS en J&V wordt ontwikkeld en uitgevoerd en daarmee een breed fundament heeft, bestaat de kans dat het programma niet tot wetgeving zal leiden. Om die reden worden op dit moment geen stappen voorgesteld die niet buiten de context van het Toekomstscenario ook passend en wenselijk zouden worden geacht. Een Outputgerichte financiering van GI's en de opdracht aan deze GI's om zich meer weerbaar, toekomstbestendig en netwerkgericht te ontwikkelen zou ook los van het Toekomstscenario passend zijn gelet op de knelpunten in de jeugdbeschermingsketen zoals die in de afgelopen jaren (ook landelijk) hebben gespeeld. De voorgestelde pilots dragen ook buiten de context van het Toekomstscenario bij aan een intensieve netwerksamenwerking tussen GI's, Veilig Thuis en lokale teams en leiden tot de versterking van deze lokale teams.

Ontvangen gemeenten voldoende middelen om dit traject te doorlopen? Een risico is dat gemeenten ontoereikende middelen ontvangen voor het beschreven traject of onderdelen daarvan. Dit geldt zowel voor het landelijk tarief voor financiering van jeugdbescherming en jeugdreclassering alsook voor het financieren van de Proeftuinen Samenwerking lokale teams en Regionaal Veiligheidsteam. De dekking van investeringen zal telkens worden toegelicht bij ieder van de modules die ter besluitvorming worden voorgelegd.

Bij een toekomstig voorstel tot beschrijving en activering van modules die aanvullende activiteiten financieren zal de dekking van de investering telkens worden beschreven.

Wat als het Toekomstscenario in omvang wordt beperkt of juist uitgebreid? Doordat het landelijk programma Toekomstscenario nog niet in detail is uitgewerkt, kan de scope van het Toekomstscenario nog significant worden ingeperkt of uitgebreid. Zo is bijvoorbeeld nog geen besluit genomen over de positie van reclassering (jeugdreclassering en/of volwassenen reclassering) in de context van het Toekomstscenario. De voorgestelde inrichting is niet strijdig met deze constatering. Die hiervoor besproken modules beschrijven activiteiten waarvan nu voorzienbaar is dat deze in de komende jaren aan de orde zullen kunnen komen, gegeven hetgeen wij nu weten over het landelijk Programma. Het is niet ondenkbaar dat één of meerdere van deze modules in het geheel niet beschreven of geactiveerd hoeven te worden in de komende jaren. Ook is niet ondenkbaar dat andere modules dan de nu beschreven modules zullen moeten worden toegevoegd, beschreven en geactiveerd. De voorgestelde inrichting staat daaraan niet in de weg. De voorgestelde inrichting waarborgt enkel dat de samenhang tussen bestaande en aanvullende activiteiten wordt bewaakt in de context van het Programma Toekomstscenario Groninger Gemeenten.

12. Conclusie en gevraagd besluit

In de vergadering van het AOJ en SOO (resp. 31 oktober en 9 november) is een positief advies gegeven ten aanzien van de besluitpunten aan het DB. In de vergadering op 24 november a.s. wordt het bestuur nader geïnformeerd over de landelijke en bovenregionale onderhandelingen.

Voorgesteld besluit:

Het Dagelijks Bestuur PG&Z besluit

- 1. in te stemmen met de contractering van de GI's per 1 januari 2024 op basis van de inhoudelijke en financiële kaders zoals in deze notitie verwoord;*
- 2. in te stemmen met het voeren van de onderhandelingen door de RIGG met de GI's binnen de landelijk gestelde kaders en bij grote afwijkingen deze voor te leggen aan het bestuur.*